

Zwrot płatności

Obowiązek zwrotu wcześniej otrzymanych płatności powstaje w przypadku:

- 1) Producent rolny zwraca pomoc na zalesianie w pełnej wysokości za cały okres jej pobierania, jeżeli:
  - zalesiony grunt nie został przekwalifikowany na grunt leśny z uwagi na negatywną ocenę udatności uprawy leśnej,
  - uprawa leśna założona na gruntach rolnych została zlikwidowana przed upływem 20 lat od dnia uzyskania pierwszej płatności na zalesianie, chyba że na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych właściwy organ, w formie decyzji, wyraził zgodę na przeznaczenie tych gruntów na cele nierolnicze albo nieleśne;
  - przeniósł własność lub współwłasność wszystkich działek rolnych objętych wnioskiem o przyznanie płatności albo ich części na rzecz innego producenta rolnego w wyniku umowy sprzedaży lub innej umowy, a producent rolny, który przejął własność lub współwłasność wszystkich działek rolnych objętych wnioskiem o przyznanie płatności albo ich części, nie spełnił warunków określonych w rozporządzeniu.
- 2) producent rolny zwraca pomoc na zalesianie w części za cały okres jej pobierania, jeżeli uprawa leśna założona na gruntach rolnych została częściowo zlikwidowana przed upływem 20 lat od dnia uzyskania pierwszej płatności na zalesianie, producent rolny zwraca pomoc na zalesianie w pełnej wysokości za cały okres jej pobierania wypłaconą w odniesieniu do gruntów, na których uprawa ta została zlikwidowana, chyba że na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych właściwy organ, w formie decyzji, wyraził zgodę na przeznaczenie tych gruntów na cele nierolnicze albo nieleśne;
- 3) producent rolny zwraca wsparcie na zalesienie, w części przeznaczonej na ogrodzenie uprawy leśnej, jeżeli nie wykonał ogrodzenia uprawy leśnej, jeżeli obowiązek jego wykonania wynika z planu zalesienia;
  - producent rolny zwraca wsparcie na zalesienie w części przeznaczonej na ogrodzenie uprawy leśnej, wypłacone w odniesieniu do gruntów, na których jest położona nieogrodzona uprawa leśna, jeżeli nie wykonał ogrodzenia części uprawy leśnej, którą powinien zgodnie z planem zalesienia ogrodzić;
  - producent rolny zwraca premię pielęgnacyjną w części przeznaczonej na zastosowanie repelentów za cały okres jej pobierania, jeżeli producent rolny ich nie zastosował lub nie posiada dowodu ich zakupu, a ich zastosowanie zostało przewidziane w planie zalesienia;
  - jeżeli producent rolny:
    - 1) nie zastosował repelentów na części gruntów, na których powinien je zastosować zgodnie z planem zalesienia, lub
    - 2) posiada dowody zakupu repelentów w ilości niewystarczającej na ich zastosowanie na części gruntów, na których powinien je zastosować zgodnie z planem zalesienia

- zwraca premię pielęgnacyjną w części przeznaczonej na zastosowanie repelentów, wypłaconą w odniesieniu odpowiednio do gruntów, na których nie zastosował repelentów, lub do gruntów, na których nie mógł zastosować repelentów ze względu na ich niewystarczającą ilość, wynikającą z posiadanych dowodów zakupu.

Producent rolny zwraca premię pielęgnacyjną za dany rok kalendarzowy lub wsparcie na zalesienie w wysokości, która jest określona w tabelce zamieszczonej poniżej do rozporządzenia, jeżeli w wyniku kontroli zostanie stwierdzone, że:

- 1) nie realizuje planu zalesienia;
- 2) nie posiada dokumentów, potwierdzających zakup sadzonek przeznaczonych do zalesienia.

**WYSOKOŚĆ ZMNIEJSZEŃ LUB ZWROTÓW WSPARCIA NA ZALESIENIE I PREMII
PIELĘGNACYJNEJ**

1	Wsparcie na zalesienie	Brak dowodu zakupu sadzonek	50 % wsparcia na zalesienie
2		Przekroczenie co najmniej o 20 % planowanego udziału w powierzchni uprawy leśnej drzew gatunków iglastych	25 % wsparcia na zalesienie
3	Premia pielęgnacyjna	Niewykaszenie roślinności zagłuszającej sadzonki	25 % premii pielęgnacyjnej
4		Niewykonanie cięć pielęgnacyjnych drzew określonych w planie zalesienia	25 % premii pielęgnacyjnej

Producentowi rolnemu wstrzymywana jest wypłata płatności na zalesianie w kolejnych latach następujących po stwierdzeniu okoliczności powodujących konieczność zwrotu tej pomocy w pełnej wysokości za cały okres jej pobierania, przy czym:

- 1) płatności tej nie wypłaca się producentowi rolnemu w kolejnych latach następujących po stwierdzeniu, że zalesiony grunt nie został przekwalifikowany na grunt leśny z uwagi na negatywną ocenę udatności uprawy leśnej, do gruntów które nie zostały przekwalifikowane na grunt leśny z uwagi na negatywną ocenę udatności uprawy leśnej;
- 2) płatności tej nie wypłaca się producentowi rolnemu w kolejnych latach następujących po stwierdzeniu, że uprawa leśna założona na gruntach rolnych została zlikwidowana przed upływem 20 lat od dnia uzyskania pierwszej płatności na zalesianie, do gruntów na których uprawa leśna została zlikwidowana;
- 3) płatności tej nie wypłaca się producentowi rolnemu w kolejnych latach następujących po stwierdzeniu, że producent rolny, na którego została przeniesiona własność lub współwłasność nie złożył w terminie 35 dni licząc od dnia przeniesienia własności/współwłasności wszystkich działek rolnych objętych wnioskiem o przyznanie płatności albo ich części, do kierownika biura powiatowego Agencji,

W przypadku, gdy uprawa leśna została częściowo zlikwidowana przed upływem 20 lat od dnia uzyskania pierwszej płatności na zalesianie, płatność na zalesianie podlega wstrzymaniu, chyba że na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych właściwy organ, w formie decyzji, wyraził zgodę na przeznaczenie tych gruntów na cele nierolnicze albo nieleśne.

W przypadku nieprzekwalifikowania zalesionego gruntu na grunt leśny z przyczyn innych niż negatywna ocena udatności, do nieprzekwalifikowanego gruntu rolnikowi wstrzymuje się wypłatę premii zalesieniowej począwszy od szóstego roku od zalesienia.

Siła wyższa i nadzwyczajne okoliczności – brak obowiązku zwrotu płatności

W przypadku uznania działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, rolnik, który realizuje zobowiązania 20-letniego, w ramach działania Zalesianie gruntów rolnych, nie będzie zobowiązany do zwrotu otrzymanej płatności na zalesianie.

Przypadki działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności określone w art. 39 rozporządzenia Komisji (WE) nr 817/2004, obejmującej:

- śmierć rolnika (i nie został złożony wniosek transferowy lub wniosek o wypłatę),
- długotrwałą niezdolność rolnika do wykonywania zawodu,
- wywłaszczenie dużej części gospodarstwa, jeżeli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu podjęcia zobowiązania,
- katastrofę naturalną poważnie dotykającą grunty rolne gospodarstwa,
- wypadek powodujący zniszczenie budynków dla zwierząt gospodarskich,
- epidemię dotykającą część lub całość należącego do rolnika zwierząt gospodarskich.

Ponadto do wyjątkowych okoliczności zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 roku w sprawie *szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich* (Dz. U. z 2004 roku Nr 187, poz. 1929, z późn. zm.), których wystąpienie nie powoduje konieczności zwrotu wcześniej otrzymanych płatności, w przypadku likwidacji całości lub części założonej uprawy leśnej należy zaliczyć:

- wydanie przez właściwy organ decyzji zmieniającej przeznaczenie gruntu na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze albo nieleśne.

Przypadki działania siły wyższej lub wyjątkowych okoliczności wraz z odpowiednimi dowodami wymaganymi przez właściwe władze rolnik powinien zgłaszać na piśmie kierownikowi biura powiatowego Agencji, w ciągu 10 dni roboczych od dnia, w którym Wnioskodawca lub upoważniona przez niego osoba są w stanie dokonać tej czynności.

Dowodem potwierdzającym wystąpienie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, może być na podstawie art. 75 § 1 Kpa wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem, a w szczególności:

- odpis skrócony aktu zgonu rolnika,
- w przypadku długotrwałej niezdolności do wykonywania zawodu:
  - zaświadczenie o czasowej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, wydane na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników,
  - odpis postanowienia sądu o zastosowaniu albo przedłużeniu tymczasowego aresztowania,
  - wezwanie sądu do odbycia kary pozbawienia wolności albo aresztu,
- w przypadku katastrofy naturalnej poważnie dotykającej grunty gospodarstwa:
  - protokół oszacowania szkód w uprawach rolnych, spowodowanych przez np. obsunięcie się ziemi lub lawinę (katastrofa trwale uniemożliwiająca prowadzenie działalności rolniczej) w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i

zwierząt gospodarskich, sporządzony przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce powstania szkody,

- dokument potwierdzający wystąpienie szkody w uprawach rolnych, z którego wynika powierzchnia upraw, na których wystąpiła szkoda spowodowana przez ryzyka (lawina, obsunięcie się ziemi), sporządzony przez zakład ubezpieczeń, z którym rolnik zawarł umowę ubezpieczenia upraw co najmniej od jednego z tych ryzyk,
- pisemne oświadczenia potwierdzające wystąpienie szkody w uprawach rolnych, spowodowanej przez ryzyka (np. obsunięcie się ziemi lub lawinę) , sporządzone przez dwóch świadków, którzy nie są domownikami rolnika w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników - w przypadku gdy komisja, o której mowa w pkt 1, nie została powołana oraz uprawy nie zostały objęte umową ubezpieczenia,
- decyzję właściwego organu nadzoru budowlanego, wydana na podstawie przepisów prawa budowlanego, określająca zakres i termin wykonania niezbędnych robót w celu uporządkowania terenu katastrofy i zabezpieczenia budynku służącego gospodarce rolnej do czasu wykonania robót doprowadzających budynek do stanu właściwego,
- w przypadku, gdy grunty zalesione zostały wywłaszczone zgodnie z przepisami o gospodarce nieruchomościami
  - decyzję administracyjną właściwego organu (np. starosty) w sprawie wywłaszczenia nieruchomości,

Zaniechanie pielęgnacji i prowadzenia uprawy leśnej w całości lub części, w przypadku określonym w art. 38 rozporządzenia Komisji (WE) nr 817/2004, obejmującym scalanie lub podział działek ewidencyjnych, na których prowadzona jest uprawa leśna, które nastąpiło niezależnie od producenta rolnego, zwalnia rolnika z obowiązku zwrotu wcześniej otrzymanych płatności. Przypadki te nie są uznawane za działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności i producent rolny nie ma obowiązku informowania o tym fakcie w terminie 10 dni roboczych od dnia, w którym producent rolny lub upoważniona przez niego osoba są w stanie dokonać takiej czynności.